

Rozkład materiału i plan dydaktyczny: OBLICZA GEOGRAFII 4, zakres rozszerzony

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
I. Strefowość środowiska przyrodniczego na Ziemi					
1. 2.	Strefowość zjawisk przyrodniczych na Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • strefowość zjawisk przyrodniczych na Ziemi • strefy oświetlenia Ziemi • strefowość temperatury powietrza • cyrkulacja atmosferyczna na Ziemi • strefowość zachmurzenia i opadów atmosferycznych • strefy klimatyczne • długość okresu wegetacyjnego • strefowość gleb i roślinności • intensywność wietrzenia • strefowość zasobów biomasy • astrefowe czynniki przyrodnicze modyfikujące zjawiska strefowe (rozміщення lądów i mórz, prądy morskie, rzeźba terenu i wysokość nad poziomem morza, skały podłoża, warunki wodne) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są strefowość i astrefowość • wyjaśnia, z czego wynika strefowość zjawisk przyrodniczych • charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi na podstawie schematu • analizuje rozkład średniej rocznej temperatury powietrza na Ziemi na podstawie mapy • omawia czynniki wpływające na globalną cyrkulację atmosfery • analizuje zróżnicowanie rocznej sumy opadów atmosferycznych na Ziemi • przedstawia zależność między szerokością geograficzną a rozkładem zachmurzenia i występowaniem opadów atmosferycznych na Ziemi • wyróżnia strefy klimatyczne i wskazuje ich zasięg na podstawie mapy • podaje czynniki wpływające na długość okresu wegetacyjnego • porównuje długość okresu wegetacyjnego w poszczególnych typach klimatu • omawia rozmieszczenie gleb na Ziemi na podstawie mapy • analizuje intensywność poszczególnych rodzajów wietrzenia w różnych szerokościach geograficznych • przedstawia zależność między rodzajem gleb a roślinnością strefową • omawia czynniki kształtujące strefowość biomasy • przedstawia zasoby biomasy na Ziemi z wykorzystaniem mapy • przedstawia zależność między występowaniem zasobów biomasy a strefami klimatycznymi • wymienia czynniki astrefowe • wyjaśnia, w jaki sposób astrefowe czynniki przyrodnicze modyfikują przebieg zjawisk strefowych na Ziemi • analizuje wpływ prądów morskich na rozkład temperatury powietrza i opadów na Ziemi • omawia wpływ rzeźby terenu i wysokości nad poziomem morza na rozkład temperatury powietrza i opadów na Ziemi • przedstawia zależność między rodzajem skał a typami gleb i składem gatunkowym szaty roślinnej • przedstawia zależność między warunkami wodnymi a glebami i formacjami roślinnymi 	XVII.1 XVII.2 XVII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • praca ze słownikiem geograficznym – strefowość i astrefowość • dyskusja dydaktyczna – strefowość zjawisk przyrodniczych • analiza schematu przedstawiającego strefy oświetlenia Ziemi • praca z mapą tematyczną – średnia roczna temperatura powietrza na Ziemi • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na globalną cyrkulację atmosfery • dyskusja dydaktyczna – zróżnicowanie średniej rocznej sumy opadów atmosferycznych na Ziemi • burza mózgów – zależność między szerokością geograficzną a rozkładem zachmurzenia i występowaniem opadów atmosferycznych na Ziemi • praca z mapą tematyczną – strefy klimatyczne na Ziemi • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na długość okresu wegetacyjnego • dyskusja dydaktyczna – długość okresu wegetacyjnego w poszczególnych typach klimatu • praca z mapą tematyczną – strefowy rozkład gleb na Ziemi • analiza schematu – intensywność poszczególnych rodzajów wietrzenia w różnych szerokościach geograficznych • dyskusja dydaktyczna – zależność między rodzajem gleb a roślinnością strefową • dyskusja dydaktyczna – czynniki kształtujące strefowość zasobów biomasy • analiza mapy – potencjalne zasoby węgla zgromadzonego w biomasie • praca z tekstem podręcznika – zależność między zasobami biomasy a strefami klimatycznymi • burza mózgów – czynniki astrefowe • dyskusja dydaktyczna – modyfikowanie zjawisk strefowych przez czynniki astrefowe • dyskusja dydaktyczna – wpływ rozmieszczenia lądów i mórz na rozkład temperatury powietrza i opadów na Ziemi • praca z tekstem podręcznika – wpływ prądów morskich na rozkład temperatury powietrza i opadów na Ziemi • praca z tekstem podręcznika – wpływ rzeźby terenu i wysokości nad poziomem morza na rozkład temperatury powietrza i opadów na Ziemi • dyskusja dydaktyczna – zależność między rodzajami skał a typami gleb i składem gatunkowym szaty roślinnej • dyskusja dydaktyczna – zależność między warunkami wodnymi a glebami i formacjami roślinnymi

3.	Strefy klimatyczno-roślinno-glebowe na Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • relacje klimat – roślinność – gleby • współzależności między elementami środowiska przyrodniczego w strefach klimatyczno-roślinno-glebowych: od równikowej do polarnych • astrefowe zróżnicowanie środowiska przyrodniczego • astrefowe formacje roślinne • fauna w strefach klimatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia powiązania między poszczególnymi komponentami środowiska przyrodniczego • identyfikuje na przykładach współzależności między elementami środowiska przyrodniczego w strefach klimatyczno-roślinno-glebowych: od równikowej do polarnych • charakteryzuje strefy klimatyczno-roślinno-glebowe na Ziemi • podaje przykłady astrefowego zróżnicowania środowiska przyrodniczego • przedstawia warunki występowania astrefowych formacji roślinnych • przedstawia główne prawidłowości dotyczące rozmieszczenia zwierząt na Ziemi 	XVII.3 XVII.4 XVII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • dyskusja dydaktyczna – powiązania między poszczególnymi komponentami środowiska przyrodniczego • analiza schematu – główne zależności między klimatem, glebami i roślinnością w poszczególnych strefach • praca z materiałem źródłowym i mapą tematyczną – strefy klimatyczno-roślinno-glebowe • praca z tekstem podręcznika – przykłady astrefowego zróżnicowania środowiska przyrodniczego • dyskusja dydaktyczna – warunki występowania astrefowych formacji roślinnych • prezentacja – występowanie określonych gatunków zwierząt w poszczególnych strefach
4.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Strefowość środowiska przyrodniczego na Ziemi</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				
II. Problemy środowiskowe współczesnego świata					
5. 6.	Geozagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> • geozagrożenia • rodzaje geozagrożeń • powiązania geozagrożeń ze sferami Ziemi • obszary występowania głównych geozagrożeń • katastrofy naturalne a klęski żywiołowe • prognozowanie zasięgu katastrof naturalnych • funkcje i znaczenie ISOK • teledetekcja geozagrożeń • sposoby ograniczania skutków klęsk żywiołowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest geozagrożenie • wymienia przykłady geozagrożeń • przedstawia na podstawie tabeli podział geozagrożeń ze względu na przyczynę • wskazuje główne regiony występowania geozagrożeń • przedstawia główne powiązania geozagrożeń ze sferami Ziemi na podstawie schematu • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>katastrofa naturalna, klęska żywiołowa</i> • przedstawia narzędzia umożliwiające skuteczne prognozowanie zasięgu katastrof • omawia rolę ISOK w ograniczaniu zagrożenia powodziowego • wyjaśnia, na czym polega teledetekcja geozagrożeń • wykazuje znaczenie CEMS dla krajów zagrożonych kataklizmami • wymienia sposoby ostrzegania przed klęskami żywiołowymi w różnych krajach 	XVIII.1 XVIII.3 XVIII.4 XVIII.6 XVIII.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • praca ze słownikiem geograficznym – geozagrożenia • burza mózgów – rodzaje geozagrożeń • analiza tabeli – podział geozagrożeń ze względu na przyczynę • praca z mapą tematyczną – główne regiony występowania geozagrożeń • analiza schematu – główne powiązania geozagrożeń ze sferami Ziemi • praca ze słownikiem geograficznym – katastrofa naturalna i klęska żywiołowa • dyskusja dydaktyczna – narzędzia umożliwiające prognozowanie zasięgu katastrof • praca z tekstem podręcznika – rola ISOK w ograniczaniu zagrożenia powodziowego • praca z tekstem podręcznika – teledetekcja geozagrożeń • praca z tekstem podręcznika – funkcje CEMS i jego przydatność dla krajów zagrożonych kataklizmami • dyskusja dydaktyczna – sposoby ostrzegania przed katastrofami w różnych krajach

7.	Geozagrożenia meteorologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • geozagrożenia meteorologiczne • geozagrożenia klimatyczne • sztormy • cyklony • trąby powietrzne • obszary występowania zagrożeń meteorologicznych • skutki zagrożeń meteorologicznych • inne zagrożenia meteorologiczne i ich skutki • ograniczanie skutków zagrożeń meteorologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są geozagrożenia meteorologiczne i geozagrożenia klimatyczne • podaje przykłady zagrożeń meteorologicznych i klimatycznych • charakteryzuje zagrożenia meteorologiczne: sztormy, cyklony tropikalne i trąby powietrzne z wykorzystaniem map i infografik • wymienia obszary występowania zagrożeń meteorologicznych na podstawie mapy • wymienia skutki zagrożeń meteorologicznych • przedstawia inne zagrożenia meteorologiczne • proponuje działania ograniczające skutki zagrożeń meteorologicznych 	XVIII.1 XVIII.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • praca ze słownikiem geograficznym – geozagrożenia meteorologiczne i geozagrożenia klimatyczne • prezentacja filmu edukacyjnego – przykłady zagrożeń meteorologicznych i klimatycznych • prezentacja z wykorzystaniem map i infografik – zagrożenia meteorologiczne: sztormy, cyklony tropikalne, trąby powietrzne • analiza mapy tematycznej – obszary występowania zagrożeń meteorologicznych • dyskusja dydaktyczna – skutki zagrożeń meteorologicznych • dyskusja dydaktyczna – inne zagrożenia meteorologiczne: zamiecie śnieżne, burze śnieżne, powódzie, sflomy błotne • praca z tekstem podręcznika – konsekwencje wynikające z innych zagrożeń meteorologicznych • praca z tekstem podręcznika – działania ograniczające skutki zagrożeń meteorologicznych
8. 9.	Zmiany klimatu na Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki naturalne wpływające na zmiany klimatu na Ziemi • zmiany klimatu przed rewolucją przemysłową • przyczyny współczesnego globalnego ocieplenia • źródła gazów cieplarnianych na świecie • dodatnie sprzężenia zwrotne • deforestacja a zmiany klimatu • globalne skutki zmian klimatu • przeciwdziałanie zmianom klimatycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki naturalne wpływające na zmiany klimatu na Ziemi • omawia zmiany klimatyczne przed rewolucją przemysłową na podstawie wykresu • omawia przyczyny współczesnego globalnego ocieplenia • omawia antropogeniczne źródła gazów cieplarnianych na świecie na podstawie wykresu • omawia wpływ dodatnich sprzężeń zwrotnych na tempo globalnego ocieplenia na podstawie wykresu • przedstawia zmiany zasięgu pokrywy leśnej na świecie na podstawie mapy • przedstawia wpływ wylesienia na zmiany klimatu • wymienia globalne skutki zmian klimatu • omawia wpływ zmian klimatu na gospodarkę człowieka • omawia skutki zmian klimatu dla obszarów okołobiegunowych i wysokogórskich • wskazuje na mapach obszary współcześnie zlodzone • ocenia wpływ zmian klimatycznych na zasięg pokrywy lodowej • przedstawia sposoby przeciwdziałania zmianom klimatycznym 	XVIII.1 XVIII.7 XVIII.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • dyskusja dydaktyczna – czynniki naturalne wpływające na zmiany klimatu na Ziemi • analiza wykresu – zmiany klimatyczne przed rewolucją przemysłową • dyskusja dydaktyczna – przyczyny współczesnego globalnego ocieplenia • analiza wykresu – antropogeniczne źródła emisji gazów cieplarnianych na świecie • analiza wykresu – wpływ dodatnich sprzężeń zwrotnych na tempo globalnego ocieplenia • praca z mapą tematyczną – zmiany zasięgu pokrywy leśnej na świecie • dyskusja dydaktyczna – wpływ wylesienia na zmiany klimatu • burza mózgów – globalne skutki zmian klimatu • dyskusja dydaktyczna – wpływ zmian klimatu na gospodarkę człowieka • dyskusja dydaktyczna – skutki zmian klimatu na obszarach okołobiegunowych i wysokogórskich • praca z mapą tematyczną – obszary współcześnie zlodzone • dyskusja dydaktyczna – wpływ zmian klimatycznych na zasięg pokrywy lodowej • portfolio – sposoby przeciwdziałania zmianom klimatycznym

10.	Zagrożenia geologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia geologiczne • przyczyny powstawania zagrożeń geologicznych • rozmieszczenie zagrożeń geologicznych • charakterystyka zagrożeń geologicznych • skutki zagrożeń geologicznych • ograniczanie skutków zagrożeń geologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zagrożenia geologiczne • omawia przyczyny trzęsień ziemi i erupcji wulkanów oraz powstawania tsunami i lejów krasowych • wskazuje na mapie regiony występowania geozagrożeń geologicznych • charakteryzuje zagrożenia wynikające ze zjawisk i procesów geologicznych • omawia skutki zagrożeń geologicznych • opisuje działania ograniczające skutki zagrożeń geologicznych 	XVIII.2 XVIII.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • prezentacja filmu edukacyjnego – zagrożenia geologiczne • dyskusja dydaktyczna – przyczyny trzęsień ziemi i erupcji wulkanów oraz powstawania tsunami i lejów krasowych • praca z mapą tematyczną – wskazywanie głównych regionów występowania geozagrożeń geologicznych • praca z tekstem podręcznika – zagrożenia wynikające ze zjawisk i procesów geologicznych • dyskusja dydaktyczna – skutki zagrożeń geologicznych • dyskusja dydaktyczna – działania ograniczające skutki zagrożeń geologicznych
11.	Erozja gleb i pustynnienie	<ul style="list-style-type: none"> • erozja gleb • obszary zdegradowanych gleb • skutki erozji i degradacji gleb na świecie • pustynie i proces pustynnienia • przyczyny pustynnienia • obszary zagrożone pustynnieniem • skutki pustynnienia • sposoby zapobiegania erozji gleb i pustynnieniu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia naturalne i antropogeniczne przyczyny erozji gleb • wymienia obszary o największej degradacji gleb na podstawie mapy • przedstawia konsekwencje erozji i degradacji gleb na świecie • wyjaśnia pojęcie pustynnienia • wskazuje na mapie pustynie i obszary zagrożone pustynnieniem • podaje przyczyny pustynnienia • prezentuje skutki pustynnienia na wybranych przykładach • proponuje sposoby zapobiegania intensywnej erozji gleb i pustynnieniu 	XVIII.1 XVIII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • burza mózgów – naturalne i antropogeniczne przyczyny erozji gleb • analiza mapy tematycznej – obszary, na których występują najbardziej zdegradowane gleby • dyskusja dydaktyczna – konsekwencje erozji i degradacji gleb na świecie • praca z słownikiem geograficznym – pustynnienie • praca z mapą tematyczną – pustynie i obszary zagrożone pustynnieniem • dyskusja dydaktyczna – przyczyny pustynnienia • analiza mapy tematycznej – obszary zagrożone pustynnieniem • dyskusja dydaktyczna – skutki pustynnienia • dyskusja dydaktyczna – sposoby zapobiegania intensywnej erozji gleb i pustynnieniu
12.	Deficyt wody na świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zasoby wody na świecie • zróżnicowanie dostępnych zasobów wody na świecie • przyczyny regionalnego zróżnicowania zasobów wodnych na Ziemi • deficyt zasobów wodnych a zapotrzebowanie na wodę • ślad wodny • zużycie wody na świecie • niedobory wody w przyszłości • racjonalne gospodarowanie wodą 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasoby wodne na Ziemi • przedstawia zmiany odnawialnych zasobów wody w wybranych krajach na podstawie wykresu • omawia przyrodnicze i antropogeniczne przyczyny ograniczonych zasobów wodnych na Ziemi • wskazuje obszary nadmiarów i niedoborów zasobów wodnych • wyjaśnia, czym jest ślad wodny • przedstawia odnawialne zasoby i całkowite zużycie wody na świecie na podstawie mapy • ocenia skalę niedoboru wody w przyszłości • prezentuje działania wspomagające racjonalne gospodarowanie wodą 	XVIII.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • dyskusja dydaktyczna – zasoby wodne Ziemi • dyskusja dydaktyczna – zmiany odnawialnych zasobów wody w wybranych krajach • praca z tekstem podręcznika – przyrodnicze i antropogeniczne przyczyny regionalnego zróżnicowania zasobów wodnych na Ziemi • praca z mapą tematyczną – obszary, na których występuje nadmiar i niedobór wody • praca ze słownikiem geograficznym – ślad wodny • analiza mapy i wykresu – odnawialne zasoby wody i jej wykorzystanie na świecie • dyskusja dydaktyczna – skala niedoboru wody w przyszłości • poster – działania wspomagające racjonalne gospodarowanie wodą

13.	Bioróżnorodność i georóżnorodność na Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • bioróżnorodność i georóżnorodność • stan bioróżnorodności na Ziemi • znaczenie bioróżnorodności • przyczyny zmniejszania się bioróżnorodności • działania na rzecz ochrony bioróżnorodności • miary georóżnorodności • ochrona georóżnorodności 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest bioróżnorodność • omawia stan bioróżnorodności na Ziemi • omawia znaczenie bioróżnorodności dla środowiska przyrodniczego • podaje przyczyny zmniejszania się bioróżnorodności • przedstawia działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej • wyjaśnia, czym jest georóżnorodność • wymienia miary georóżnorodności • przedstawia przestrzenne formy ochrony georóżnorodności 	XVIII.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne • praca ze słownikiem geograficznym – bioróżnorodność • dyskusja dydaktyczna – stan bioróżnorodności na Ziemi • dyskusja dydaktyczna – znaczenie bioróżnorodności dla środowiska przyrodniczego • dyskusja dydaktyczna – przyczyny zmniejszania się bioróżnorodności • dyskusja dydaktyczna – działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej • praca ze słownikiem geograficznym – georóżnorodność • praca z tekstem podręcznika – miary georóżnorodności • praca z tekstem podręcznika i mapą tematyczną – przestrzenne formy ochrony georóżnorodności
14.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Problemy środowiskowe współczesnego świata</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				
III. Uwarunkowania przyrodnicze gospodarczej działalności człowieka					
15.	Wpływ środowiska przyrodniczego na rolnictwo	<ul style="list-style-type: none"> • przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa • wpływ klimatu na strukturę upraw roślin i chowu zwierząt na świecie • wpływ ukształtowania powierzchni na strukturę upraw i chowu zwierząt na świecie • wpływ warunków glebowych na strukturę upraw i chowu zwierząt na świecie • wpływ warunków wodnych na strukturę upraw i chowu zwierząt na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia warunki przyrodnicze decydujące o rozwoju rolnictwa • wykazuje związek między warunkami klimatycznymi a rodzajem uprawianych roślin na przykładzie wybranego regionu świata • przedstawia zależność między wysokością nad poziomem morza a obszarami upraw i chowu zwierząt na podstawie mapy tematycznej • omawia zależność między żyznością gleb i zasobami wodnymi a obszarami upraw • omawia wpływ warunków wodnych na strukturę upraw i chowu zwierząt na świecie 	XIX.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne i tematyczne • dyskusja dydaktyczna – warunki przyrodnicze decydujące o rozwoju rolnictwa • praca z mapą tematyczną – związek między warunkami klimatycznymi a strukturą upraw na świecie • praca z mapą tematyczną – zależność między wysokością nad poziomem morza a obszarami upraw i chowu zwierząt • dyskusja dydaktyczna – zależność między żyznością gleb i zasobami wodnymi a obszarami upraw • dyskusja dydaktyczna – wpływ warunków wodnych na strukturę upraw roślin i chowu zwierząt na świecie

16.	Wpływ występowania surowców mineralnych na rozwój gospodarczy	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie surowców mineralnych w przemyśle • zmiana znaczenia surowców mineralnych • rozmieszczenie wybranych surowców mineralnych • wydobycie wybranych surowców mineralnych a rozwój gospodarczy • występowanie surowców mineralnych a kierunki rozwoju przemysłu • zmiany znaczenia czynników przyrodniczych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ surowców mineralnych na rozwój przemysłu • przedstawia zmiany znaczenia wybranych surowców mineralnych • przedstawia rozmieszczenie wybranych surowców energetycznych na świecie na podstawie mapy tematycznej • omawia wpływ wydobycia ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, rud miedzi, złota i diamentów na rozwój gospodarczy państw • podaje przykłady krajów, w których strukturze eksportu duży udział mają surowce mineralne • wyjaśnia związek między występowaniem surowców mineralnych a kierunkiem rozwoju przemysłu i strukturą towarową handlu zagranicznego • przedstawia zmiany znaczenia czynników przyrodniczych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów w przeszłości i w XXI w. 	XIX.2 XIX.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne i tematyczne • dyskusja dydaktyczna – wpływ surowców mineralnych na rozwój przemysłu • dyskusja dydaktyczna – zmiany znaczenia wybranych surowców mineralnych dla przemysłu • analiza mapy tematycznej – rozmieszczenie wybranych surowców mineralnych na świecie • dyskusja dydaktyczna – wpływ wydobycia ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, rud miedzi, złota i diamentów na rozwój gospodarczy państw • analiza danych statystycznych – przykłady krajów, w których w strukturze eksportu duży udział mają surowce mineralne • dyskusja dydaktyczna – związki między występowaniem surowców mineralnych a kierunkami rozwoju przemysłu i strukturą towarową handlu zagranicznego • prezentacja multimedialna – zmiany znaczenia czynników przyrodniczych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów w przeszłości i w XXI w. na przykładzie zmian wydobycia węgla
17.	Ograniczenia przyrodnicze a działalność gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • przyrodnicze ograniczenia działalności gospodarczej • obszary występowania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej • przełamywanie ograniczeń przyrodniczych • możliwości dalszego rozwoju a zrównoważony rozwój • pokonywanie ograniczeń przyrodniczych a zrównoważony rozwój • zmiany znaczenia czynników przyrodniczych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej • przedstawia obszary występowania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej • wskazuje sposoby przełamywania ograniczeń przyrodniczych przez człowieka na przykładzie infografiki dotyczącej Norylska oraz schematu dotyczącego pozyskiwania ropy naftowej • omawia ideę zrównoważonego rozwoju • dostrzega zależność między rozwojem społeczno-gospodarczym państw a zrównoważonym rozwojem • prezentuje przykłady pokonywania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej i ocenia ich zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju • przedstawia zmiany znaczenia czynników przyrodniczych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów w przeszłości i w XXI w. 	XIX.3 XIX.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne i tematyczne • burza mózgów – przyrodnicze ograniczenia działalności gospodarczej • praca z mapą tematyczną – obszary występowania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej • praca z tekstem podręcznika – sposoby przełamywania ograniczeń przyrodniczych przez człowieka na przykładzie infografiki dotyczącej Norylska oraz schematu dotyczącego pozyskiwania ropy naftowej • praca z tekstem podręcznika – idea zrównoważonego rozwoju • dyskusja dydaktyczna – zależność między rozwojem społeczno-gospodarczym państw a zrównoważonym rozwojem • dyskusja dydaktyczna – przykłady przełamywania ograniczeń przyrodniczych zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju • portfolio – zmiany znaczenia czynników przyrodniczych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów w przeszłości i w XXI w.
18.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Uwarunkowania przyrodnicze gospodarczej działalności człowieka</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				
IV. Problemy polityczne współczesnego świata					
19.	Problemy państw utworzonych w XXI w.	<ul style="list-style-type: none"> • państwa utworzone w XXI w. • problemy polityczne i społeczno-ekonomiczne państw utworzonych w XXI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany na mapie politycznej świata w XXI w. na podstawie mapy • charakteryzuje państwa powstałe w XXI w.: Timor Wschodni, Czarnogórę i Sudan Południowy • omawia problemy polityczne i społeczno-ekonomiczne państw utworzonych w XXI w. 	XX.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • praca z mapą tematyczną – państwa utworzone w XX i XXI w. • prezentacja lub film edukacyjny – państwa powstałe w XXI w.: Timor Wschodni, Czarnogóra i Sudan Południowy • dyskusja dydaktyczna – problemy polityczne i społeczno-ekonomiczne państw utworzonych w XXI w.

20.	Przemiany ustrojowe i gospodarcze w Europie po 1989 r.	<ul style="list-style-type: none"> • przemiany ustrojowe i gospodarcze w Europie i krajach byłego ZSRR po 1989 r. • przebieg przemian ustrojowych i gospodarczych • polityczne skutki przemian ustrojowych po 1989 r. • wpływ przemian ustrojowych i gospodarczych na społeczeństwa • wpływ transformacji systemowej na gospodarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przebieg przemian ustrojowych i gospodarczych w Europie i krajach byłego ZSRR po 1989 r. • przedstawia i ocenia skutki przemian ustrojowych i gospodarczych w Europie i krajach byłego ZSRR po 1989 r. • określa wpływ przemian ustrojowych i gospodarczych na społeczeństwo • omawia wpływ transformacji systemowej na gospodarkę wybranych państw 	XX.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • dyskusja dydaktyczna – przebieg przemian ustrojowych i gospodarczych w Europie i krajach byłego ZSRR po 1989 r. • praca z tekstem podręcznika – polityczne skutki przemian ustrojowych w Europie i krajach byłego ZSRR po 1989 r. • praca z materiałem źródłowym – wpływ przemian ustrojowych i gospodarczych na społeczeństwo • praca z tekstem podręcznika – wpływ transformacji systemowej na gospodarkę wybranych państw
21.	Problemy funkcjonowania Unii Europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • główne założenia funkcjonowania Unii Europejskiej • rozbieżne poglądy na dalszą integrację • główne problemy funkcjonowania Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia główne założenia funkcjonowania Unii Europejskiej • przedstawia główne problemy gospodarcze i społeczne UE • przedstawia problemy związane z rozbieżnymi poglądami na dalszą integrację oraz problemy prawne z interpretacją zapisów <i>Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej</i> • prezentuje problemy związane z rozbieżnymi interesami państw członkowskich UE • analizuje problemy związane z bezpieczeństwem energetycznym i polityką ekologiczną w Unii Europejskiej 	XX.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • praca z tekstem podręcznika – główne założenia funkcjonowania Unii Europejskiej • praca z tekstem źródłowym – kategorie i dziedziny kompetencji Unii • praca z tekstem podręcznika – przykłady problemów funkcjonowania UE na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i społeczno-kulturowej • dyskusja dydaktyczna – problemy prawne z interpretacją zapisów <i>Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej</i> • dyskusja dydaktyczna – problemy UE związane z rozbieżnymi interesami państw członkowskich • prezentacja – główne problemy Unii Europejskiej (gospodarcze, społeczne, bezpieczeństwa energetycznego i polityki ekologicznej)
22.	Terroryzm	<ul style="list-style-type: none"> • terroryzm • przyczyny i skutki terroryzmu • ataki terrorystyczne w Europie i na świecie • zwalczanie terroryzmu w UE 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>terroryzm</i> • omawia polityczne, ekonomiczne, socjologiczno-psychologiczne i społeczno-kulturowe przyczyny terroryzmu • omawia społeczno-kulturowe, ekonomiczne i polityczne skutki ataków terrorystycznych • omawia skalę terroryzmu w XXI w. oraz główne metody działania terrorystów • podaje przykłady ataków terrorystycznych w Europie i na świecie • przedstawia działania mające na celu zwalczanie terroryzmu podejmowane w UE 	XX.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • praca ze słownikiem geograficznym – terroryzm • dyskusja dydaktyczna – przyczyny terroryzmu na świecie • prezentacja – skala terroryzmu w XXI w., metody działania terrorystów, główne ugrupowania terrorystyczne na świecie • poster – przykłady ataków terrorystycznych w Europie i na świecie • dyskusja dydaktyczna – społeczno-kulturowe, ekonomiczne i polityczne skutki ataków terrorystycznych w Europie i na świecie • portfolio – działania mające na celu zwalczanie terroryzmu podejmowane w UE

23.	Cywilizacja zachodnia a cywilizacja islamu	<ul style="list-style-type: none"> • cechy cywilizacji zachodniej i cywilizacji islamu • typy relacji między cywilizacjami • czynniki kształtujące relacje między cywilizacją zachodnią a cywilizacją islamu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wybrane cechy cywilizacji zachodniej i cywilizacji islamu • porównuje wybrane cechy cywilizacji zachodniej i cywilizacji islamu • wymienia główne typy relacji między cywilizacjami • wymienia czynniki kształtujące relacje między cywilizacją zachodnią a cywilizacją islamu na podstawie schematu • omawia pokojowe współistnienie cywilizacji zachodniej i cywilizacji islamu na przykładzie Libanu 	XX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • dyskusja dydaktyczna – wybrane cechy cywilizacji zachodniej i cywilizacji islamu • dyskusja dydaktyczna – porównanie cech cywilizacji zachodniej i cywilizacji islamu • burza mózgów – główne typy relacji między cywilizacjami • analiza schematu – czynniki kształtujące relacje między cywilizacją zachodnią a cywilizacją islamu • praca z tekstem podręcznika – <i>Pokojowe współistnienie – Liban</i>
24.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Problemy polityczne współczesnego świata</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				
V. Problemy społeczne współczesnego świata					
25. 26.	Problemy demograficzne na świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany liczby ludności świata w XX i XXI w. • przyczyny i skutki eksplozji demograficznej • implozja demograficzna • zróżnicowanie przestrzenne eksplozji demograficznej i implozji demograficznej • przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany liczby ludności świata w XX i XXI w. na podstawie wykresu i mapy • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksplozja demograficzna</i>, <i>implozja demograficzna</i> • podaje główne przyczyny eksplozji demograficznej i implozji demograficznej • omawia skutki eksplozji demograficznej i implozji demograficznej • przedstawia obszary występowania eksplozji demograficznej i implozji demograficznej na podstawie mapy • wymienia kraje o największym udziale ludności w wieku 65 lat i więcej w społeczeństwie • określa przyczyny starzenia się społeczeństw • omawia wpływ procesów starzenia się społeczeństw na życie społeczne i gospodarkę, ze szczególnym uwzględnieniem Europy 	XXI.1 XXI.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • analiza wykresu i mapy tematycznej – zmiany liczby ludności świata w XX i XXI w. • burza mózgów – główne przyczyny eksplozji demograficznej • praca z mapą tematyczną – obszary występowania eksplozji demograficznej na świecie • dyskusja dydaktyczna – skutki eksplozji demograficznej • praca ze słownikiem geograficznym – implozja demograficzna • analiza mapy tematycznej – obszary występowania implozji demograficznej na świecie • dyskusja dydaktyczna – przyczyny starzenia się społeczeństw • analiza danych statystycznych – kraje o największym udziale ludności w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności • praca z tekstem podręcznika – <i>Srebrna gospodarka</i>

27. 28.	Migracje na świecie	<ul style="list-style-type: none"> • podział migracji • przyczyny migracji • ważniejsze fale migracji na świecie (historyczne i współczesne) • skutki migracji • uchodźstwo na świecie • problem uchodźców • działania społeczności międzynarodowej dotyczące uchodźstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje migracje wg wybranych kryteriów • wymienia czynniki wpływające na decyzję o migracji w podziale na czynniki przyciągające i czynniki wypychające • charakteryzuje przebieg ważniejszych historycznych i współczesnych fal migracji na świecie • wyróżnia problemy związane z migracjami dobrowolnymi i przymusowymi w skali globalnej i krajowej • omawia pozytywne skutki migracji • wyjaśnia znaczenie terminu <i>uchodźstwo</i> • wskazuje współczesne kierunki przemieszczania się uchodźców na podstawie danych statystycznych • omawia problemy związane z uchodźstwem w skali globalnej i krajowej • podaje przykłady działań podejmowanych w związku z problemem uchodźstwa przez społeczność międzynarodową 	XXI.1 XXI.3 XXI.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • burza mózgów – klasyfikacja migracji • dyskusja dydaktyczna – wpływ czynników przyciągających i wypychających na decyzję o migracji • prezentacja – przebieg ważniejszych historycznych i współczesnych fal migracji na świecie • dyskusja dydaktyczna – problemy związane z migracjami dobrowolnymi i przymusowymi w skali globalnej i krajowej; pozytywne skutki migracji • praca ze słownikiem geograficznym – uchodźstwo • analiza danych statystycznych – współczesne kierunki przemieszczania się uchodźców • poster – problemy związane z uchodźstwem w skali globalnej i krajowej • praca z tekstem podręcznika – <i>Sudan Południowy – największy kryzys uchodźczy w Afryce</i> • poster – przykłady działań dotyczących uchodźstwa podejmowanych przez społeczność międzynarodową
29.	Bezrobocie na świecie	<ul style="list-style-type: none"> • bezrobocie • stopa bezrobocia • zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia na świecie • przyczyny i skutki bezrobocia w krajach wysoko rozwiniętych i słabo rozwiniętych gospodarczo • bezrobocie młodych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>bezrobocie</i> • określa wielkość bezrobocia za pomocą współczynnika (stopy) bezrobocia • omawia zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia na świecie na podstawie mapy • analizuje przyczyny bezrobocia w krajach wysoko rozwiniętych i słabo rozwiniętych gospodarczo • omawia pozytywne i negatywne skutki bezrobocia dla społeczeństwa i gospodarki • omawia problem bezrobocia wśród młodych ludzi • analizuje zmiany stopy bezrobocia młodych w krajach UE na podstawie wykresu • przedstawia różnice między stopą bezrobocia ogółem a stopą bezrobocia młodych w wybranych państwach 	XXI.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • praca ze słownikiem geograficznym – bezrobocie • analiza danych statystycznych – stopa bezrobocia wg BAEL • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia wg BAEL na świecie • prezentacja – przyczyny bezrobocia w krajach wysoko rozwiniętych i słabo rozwiniętych gospodarczo • poster – pozytywne i negatywne skutki bezrobocia dla społeczeństwa i gospodarki • analiza wykresu – zmiany stopy bezrobocia ogółem i stopy bezrobocia młodych w UE • analiza danych statystycznych – różnice między stopą bezrobocia ogółem a stopą bezrobocia młodych w wybranych państwach

30.	Handel ludźmi, niewolnictwo i praca dzieci	<ul style="list-style-type: none"> • handel ludźmi • współczesne niewolnictwo • główne kierunki handlu ludźmi • negatywny wpływ handlu ludźmi oraz niewolnictwa na rozwój społeczny i gospodarczy • organizacje przeciwdziałające handlowi ludźmi i niewolnictwu • praca dzieci • liczba i struktura pracujących dzieci • negatywny wpływ pracy dzieci na rozwój społeczny i gospodarczy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>handel ludźmi</i> • charakteryzuje przejawy współczesnego niewolnictwa • przedstawia skalę handlu ludźmi na świecie, jego główne cele oraz sposoby wykorzystywania pracy dzieci w poszczególnych regionach świata • przedstawia główne kierunki handlu ludźmi na świecie na podstawie mapy • omawia negatywny wpływ handlu ludźmi i niewolnictwa na rozwój społeczny i gospodarczy państw • wymienia organizacje przeciwdziałające handlowi ludźmi i niewolnictwu • wyjaśnia znaczenie terminu <i>praca dzieci</i> • podaje przyczyny podejmowania pracy przez dzieci • przedstawia liczbę i strukturę pracujących dzieci wg wieku w poszczególnych regionach świata na podstawie wykresu • wyjaśnia negatywny wpływ handlu ludźmi, niewolnictwa i przymusowej pracy dzieci na świat na rozwój społeczny i gospodarczy państw • przedstawia problem handlu ludźmi, niewolnictwa i wykorzystywania pracy dzieci na świecie jako przestępczy problem globalny 	XXI.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • praca ze słownikiem geograficznym – handel ludźmi • praca z tekstem źródłowym – artykuł 3 <i>Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej</i> • dyskusja dydaktyczna – handel ludźmi, niewolnictwo i wykorzystywanie pracy dzieci jako przestępczy problem globalny • dyskusja dydaktyczna – przejawy współczesnego niewolnictwa • praca z tekstem źródłowym – <i>Niewolnictwo się nie skończyło, a ewoluowało</i> • prezentacja – handel ludźmi na świecie • analiza mapy tematycznej – główne kierunki handlu ludźmi na świecie oraz udział dzieci w ogólnej liczbie wykrytych ofiar handlu ludźmi • praca z tekstem podręcznika – negatywny wpływ handlu ludźmi oraz niewolnictwa na rozwój społeczny i gospodarczy • praca z tekstem podręcznika – organizacje przeciwdziałające handlowi ludźmi i niewolnictwu • praca z tekstem podręcznika – praca dzieci • praca z tekstem podręcznika – przyczyny podejmowania pracy przez dzieci • analiza danych statystycznych – dane dotyczące przymusowej pracy dzieci • prezentacja – negatywny wpływ pracy dzieci na społeczny i gospodarczy rozwój państw
31.	Prześladowania religijne i nietolerancja na świecie	<ul style="list-style-type: none"> • prawo do wolności religijnej • prześladowania na tle religijnym • przykłady ludobójstwa na tle religijnym na przełomie XX i XXI w. • nietolerancja i jej formy • skutki dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innych form nietolerancji • przeciwdziałanie dyskryminacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega prawo do wolności religijnej • podaje współczesne przykłady prześladowań na tle religijnym • wymienia przykłady państw, w których dochodzi do naruszenia wolności religijnej, na podstawie mapy • omawia przykłady ludobójstwa na tle religijnym na przełomie XX i XXI w. na podstawie tabeli • wymienia formy nietolerancji • omawia przykłady nietolerancji na świecie • przedstawia skutki dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innych form nietolerancji • przedstawia przykłady wpływu wykluczania grup ludności na życie społeczne i gospodarcze państw • uzasadnia potrzebę przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innym formom nietolerancji na świecie • omawia przykłady sposobów przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innym formom nietolerancji na świecie 	XXI.7 XXI.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • dyskusja dydaktyczna – prawo do wolności religijnej w demokratycznych społeczeństwach • praca z tekstem źródłowym – wolność religijna w aktach prawa międzynarodowego • dyskusja dydaktyczna – współczesne przykłady prześladowań na tle religijnym • praca z tekstem podręcznika – gwałty i przemoc seksualna jako forma prześladowań religijnych • analiza tabeli – przykłady ludobójstwa na tle religijnym na przełomie XX i XXI w. • analiza mapy tematycznej – naruszenia wolności religijnej na świecie • praca z tekstem podręcznika – przykłady nietolerancji na świecie • dyskusja dydaktyczna – przykłady wpływu wykluczania grup ludności na życie społeczne i gospodarcze państw • dyskusja dydaktyczna – konieczność przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innym formom nietolerancji na świecie • praca z tekstem podręcznika – przykłady sposobów przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i innym formom nietolerancji na świecie
32.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Problemy społeczne współczesnego świata</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				

VI. Zróżnicowanie jakości życia ludności na świecie					
33.	Jakość życia ludzi	<ul style="list-style-type: none"> • jakości życia • rodzaje oceny jakości życia • hierarchia potrzeb ludzkich • obiektywna ocena jakości życia • subiektywna ocena jakości życia • zróżnicowanie obiektywnej oceny jakości życia na świecie • zmiany subiektywnej oceny jakości życia • przyczyny zróżnicowania jakości życia • konsekwencje zróżnicowania jakości życia • kraje o wysokiej i niskiej jakości życia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>jakość życia</i> • wymienia rodzaje oceny jakości życia • analizuje schemat przedstawiający hierarchię potrzeb ludzkich • opisuje kategorie obiektywnej i subiektywnej oceny jakości życia • wyjaśnia różnice między subiektywną i obiektywną oceną jakości życia • analizuje wskaźniki obiektywnej oceny jakości życia • analizuje zróżnicowanie wartości HDI na świecie na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych • przedstawia zróżnicowanie wartości wielokryterialnego wskaźnika ubóstwa (MPI) w wybranych krajach • podaje przyczyny zróżnicowania obiektywnej oceny jakości życia • przedstawia zmiany subiektywnej oceny jakości życia w wybranych krajach • omawia przyczyny zróżnicowania jakości życia na świecie • przedstawia konsekwencje zróżnicowania jakości życia na świecie • charakteryzuje na przykładach kraje o wysokiej i niskiej jakości życia 	XXII.1 XXII.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • praca ze słownikiem – jakość życia • burza mózgów – rodzaje oceny jakości życia • praca ze schematem – analiza hierarchii potrzeb ludzkich • dyskusja dydaktyczna – formułowanie obiektywnej i subiektywnej oceny jakości życia • dyskusja dydaktyczna – różnice między subiektywną i obiektywną oceną jakości życia • praca z tekstem podręcznika – przyczyny zróżnicowania obiektywnej oceny jakości życia • praca z tekstem podręcznika – wskaźniki obiektywnej oceny jakości życia • analiza mapy tematycznej i danych statystycznych – zróżnicowanie wartości HDI na świecie • analiza danych statystycznych – zróżnicowanie wartości wielokryterialnego wskaźnika ubóstwa (MPI) w wybranych krajach • dyskusja dydaktyczna – zmiany subiektywnej oceny jakości życia w wybranych krajach • dyskusja dydaktyczna – przyczyny zróżnicowania jakości życia na świecie • prezentacja – konsekwencje zróżnicowania jakości życia na świecie • dyskusja dydaktyczna – kraje o wysokiej i niskiej jakości życia
34.	Głód	<ul style="list-style-type: none"> • potrzeby żywieniowe człowieka • zróżnicowanie spożycia żywności na świecie • struktura spożycia żywności w krajach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego • głód • przyczyny głodu • głód rzeczywisty i głód utajony • głód wśród dzieci • klęski głodu • skutki głodu • sposoby walki z głodem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest właściwie odżywianie się • omawia przestrzenne zróżnicowanie stopnia zaspokojenia norm żywieniowych na podstawie mapy tematycznej • opisuje czynniki wpływające na stopień zaspokojenia norm żywieniowych • analizuje zróżnicowanie wartości energetycznej dostępnej żywności na świecie na podstawie mapy tematycznej • porównuje strukturę spożycia produktów żywnościowych w krajach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego • wyjaśnia konsekwencje spożywania pokarmów o zbyt małej lub zbyt dużej wartości energetycznej dla organizmu • wyjaśnia, czym jest głód • podaje różnice między głodem rzeczywistym a głodem utajonym • omawia przyrodnicze, ekonomiczne i społeczno-polityczne przyczyny głodu • wskazuje na mapie świata regiony o dużym udziale głodujących • omawia problem głodu wśród dzieci • podaje przyczyny klęski głodu • omawia skutki głodu rzeczywistego i głodu utajonego • podaje propozycje ograniczenia zjawiska głodu i niedożywienia na świecie 	XXII.2 XXII.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • burza mózgów – właściwe odżywianie się • analiza mapy tematycznej – przestrzenne zróżnicowanie stopnia zaspokojenia norm żywieniowych • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na stopień zaspokojenia norm żywieniowych • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie wartości energetycznej dostępnej żywności na świecie • analiza danych statystycznych – struktura spożycia żywności w krajach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego • dyskusja dydaktyczna – konsekwencje spożywania pokarmów o zbyt małej lub zbyt dużej wartości energetycznej dla organizmu • praca ze słownikiem – głód • dyskusja dydaktyczna – różnice między głodem rzeczywistym a głodem utajonym • praca z tekstem podręcznika – przyrodnicze, ekonomiczne i społeczno-polityczne przyczyny głodu • analiza mapy tematycznej i danych statystycznych – liczba głodujących na świecie • dyskusja dydaktyczna – problem głodu wśród dzieci • dyskusja dydaktyczna – przyczyny występowania klęsk głodu • prezentacja – skutki głodu rzeczywistego i głodu utajonego • poster – propozycje działań, które mogłyby ograniczyć głód i niedożywienie na świecie

35.	Zagrożenia życia. Choroby	<ul style="list-style-type: none"> • główne zagrożenia życia • czynniki wpływające na stan zdrowia • rodzaje chorób • charakterystyka chorób • skutki chorób • wpływ środowiska i degradacji na zdrowie • dostępność i poziom rozwoju usług zdrowotnych • leczenie chorób i profilaktyka zdrowotna 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje zagrożeń życia ludzi • wymienia czynniki wpływające na stan zdrowia ludności na podstawie wykresu • omawia najważniejsze zagrożenia życia w wybranych regionach świata • wymienia rodzaje chorób • charakteryzuje wybrane choroby zakaźne i pasożytnicze na podstawie map tematycznych • omawia sposoby rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych i pasożytniczych • opisuje choroby niezakaźne • wymienia czynniki wywołujące choroby niezakaźne • identyfikuje prawidłowości w rozmieszczeniu najbardziej rozpowszechnionych chorób na świecie • podaje skutki występowania chorób • omawia na podstawie danych statystycznych wpływ środowiska i jego degradacji na zdrowie człowieka • przedstawia czynniki wpływające na stan zdrowia społeczeństw i jakość usług medycznych na świecie • analizuje zróżnicowanie dostępu do usług medycznych na świecie na podstawie mapy tematycznej • proponuje działania na rzecz zapobiegania chorobom i ich zwalczania 	XXII.4 XXII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • dyskusja dydaktyczna – rodzaje zagrożeń życia • analiza wykresu – czynniki wpływające na stan zdrowia ludności • burza mózgów – rodzaje chorób • analiza infografiki – najważniejsze zagrożenia życia w wybranych regionach świata • analiza map tematycznych – choroby zakaźne i pasożytnicze • dyskusja dydaktyczna – sposoby rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych i pasożytniczych • poster – choroby niezakaźne • poster – czynniki wywołujące choroby niezakaźne • analiza map tematycznych – różnicowanie przestrzenne zachorowalności na wybrane choroby • dyskusja dydaktyczna – skutki występowania chorób • analiza danych statystycznych – wpływ środowiska i jego degradacji na zdrowie człowieka • praca z tekstem podręcznika – czynniki wpływające na stan zdrowia społeczeństw i jakość usług medycznych na świecie • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie dostępu do usług medycznych na świecie • praca z tekstem podręcznika – działania na rzecz zapobiegania i zwalczania chorób
36.	Poczucie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia życia inne niż choroby • poczucie bezpieczeństwa • czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa • zmiana poczucia bezpieczeństwa • postrzeganie różnych rodzajów zagrożeń • badanie poczucia bezpieczeństwa – ankieta 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zagrożenia życia inne niż choroby • wykazuje na podstawie danych statystycznych zależność między poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego a występowaniem poszczególnych rodzajów zagrożeń życia • wyjaśnia, czym jest poczucie bezpieczeństwa • wymienia czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa • analizuje zmiany poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata na podstawie mapy tematycznej • przedstawia na podstawie wykresu największe zagrożenia w życiu codziennym • analizuje liczbę zgonów w wyniku wypadków drogowych w różnych regionach świata na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej • przedstawia zagrożenie przestępczością w różnych regionach świata • opisuje zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi oraz z klęskami żywiołowymi • analizuje poczucie bezpieczeństwa i postrzeganie różnych zagrożeń w wybranych regionach świata i grupach społecznych na podstawie wyników badań ankietowych 	XXII.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • burza mózgów – zagrożenia życia inne niż choroby • analiza danych statystycznych – zależność między poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego a występowaniem poszczególnych rodzajów zagrożeń życia • praca ze słownikiem – poczucie bezpieczeństwa • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa • analiza mapy tematycznej – zmiany poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata • analiza wykresu – największe zagrożenia w życiu codziennym • analiza danych statystycznych i mapy tematycznej – liczba zgonów w wyniku wypadków drogowych w różnych regionach świata • prezentacja – zagrożenie przestępczością w różnych regionach świata • prezentacja filmu dydaktycznego – zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi oraz z klęskami żywiołowymi • analiza wyników badań ankietowych – poczucie bezpieczeństwa i odczuwanie różnych zagrożeń w poszczególnych w wybranych regionach świata i grupach społecznych

37.	Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ogólny system edukacji uczestnictwo w edukacji formalnej na świecie wskaźniki zaspokojenia potrzeb edukacyjnych analfabetyzm, wskaźnik analfabetyzmu przyczyny i skutki zaspokojenia potrzeb edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ogólny system edukacji na świecie analizuje przebieg edukacji formalnej na trzech poziomach na podstawie schematu charakteryzuje mierniki uczestnictwa w edukacji formalnej na świecie omawia zróżnicowanie zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej wyjaśnia znaczenie terminu <i>analfabetyzm</i> wyjaśnia, czym jest wskaźnik analfabetyzmu analizuje zróżnicowanie wartości wskaźnika analfabetyzmu na świecie na podstawie mapy tematycznej określa przyczyny zróżnicowania zaspokojenia potrzeb edukacyjnych dyskutuje na temat skutków zróżnicowania poziomu zaspokojenia potrzeb edukacyjnych w wybranych regionach świata 	XXII.7	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy tematyczne dyskusja dydaktyczna – ogólny system edukacji na świecie analiza schematu – poziomy edukacji formalnej praca z tekstem podręcznika – mierniki uczestnictwa w edukacji formalnej na świecie analiza danych statystycznych i mapy tematycznej – zróżnicowanie stopnia zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie praca ze słownikiem – analfabetyzm i wskaźnik analfabetyzmu analiza mapy tematycznej – wskaźnik analfabetyzmu na świecie prezentacja – przyczyny zróżnicowania stopnia zaspokojenia potrzeb edukacyjnych prezentacja – skutki zróżnicowania stopnia zaspokojenia potrzeb edukacyjnych
38.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Zróżnicowanie jakości życia ludności na świecie</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				
VII. Problemy gospodarcze współczesnego świata					
39. 40.	Dysproporcje w rozwoju gospodarczym państw	<ul style="list-style-type: none"> poziom rozwoju gospodarczego państw produkt krajowy brutto problemy społeczno-gospodarcze najbiedniejszych i najbogatszych krajów świata przyczyny i skutki dysproporcji w rozwoju gospodarczym regionów problem zadłużenia państw świata 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na poziom rozwoju gospodarczego państw omawia zróżnicowanie wartości PKB <i>per capita</i> na świecie na podstawie mapy tematycznej omawia na wybranych przykładach państwa o najwyższej i najniższej wartości PKB <i>per capita</i> charakteryzuje problemy społeczno-gospodarcze najbiedniejszych i najbogatszych państw świata podaje przyczyny dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata przedstawia skutki dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata omawia przestrzenne zróżnicowanie zadłużenia państw świata na podstawie mapy tematycznej 	XXIII.1 XXIII.2 XXIII.5	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy tematyczne dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na poziom rozwoju gospodarczego państw praca z mapą tematyczną – zróżnicowanie wartości PKB <i>per capita</i> na świecie dyskusja dydaktyczna – przykłady państw o najwyższej i najniższej wartości PKB <i>per capita</i> praca z tekstem podręcznika – społeczno-gospodarcze problemy najbiedniejszych i najbogatszych krajów świata praca z tekstem podręcznika – przyczyny dysproporcji w rozwoju państw i regionów świata dyskusja dydaktyczna – skutki nierówności w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata praca z mapą tematyczną – przestrzenne zróżnicowanie zadłużenia państw świata

41.	Działania na rzecz zmniejszenia dysproporcji w rozwoju gospodarczym	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc rozwojowa i jej rodzaje • oficjalna pomoc rozwojowa • wyspecjalizowane instytucje ONZ i międzynarodowe organizacje pozarządowe • inne formy zmniejszania dysproporcji w rozwoju gospodarczym • ewoluowanie pomocy rozwojowej • Milenijne Cele Rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega międzynarodowa pomoc rozwojowa • przedstawia rodzaje pomocy rozwojowej • omawia na podstawie danych statystycznych zmiany wielkości oficjalnej pomocy rozwojowej • wymienia państwa, które otrzymały środki w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych • wymienia przykłady organizacji niosących pomoc rozwojową najbiedniejszym krajom • omawia działania (inne niż podejmowane w ramach pomocy rozwojowej) mające na celu zmniejszenie dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw • omawia zmiany w sposobach udzielania pomocy rozwojowej w różnych regionach świata • omawia założenia i realizację Milenijnych Celów Rozwoju 	XXIII.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • burza mózgów – pomoc rozwojowa i jej rodzaje • analiza danych statystycznych – oficjalna pomoc rozwojowa • analiza danych statystycznych i mapy tematycznej – państwa, które otrzymały środki w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej • dyskusja dydaktyczna – przykłady organizacji niosących pomoc rozwojową państwom najbiedniejszym • praca z tekstem podręcznika – inne formy zmniejszania dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw • praca z tekstem podręcznika – ewolucja pomocy rozwojowej • praca z tekstem podręcznika – założenia i realizacja Milenijnych Celów Rozwoju
42.	Korporacje międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none"> • korporacje międzynarodowe • rozwój korporacji • polityka a rozwój korporacji • największe korporacje • wpływ korporacji transnarodowych na społeczeństwo, politykę, gospodarkę i środowisko przyrodnicze państw oraz regionów świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są korporacje międzynarodowe • omawia główne cele rozrastania się korporacji • omawia rozwój korporacji na przykładzie The Walt Disney Company • przedstawia wpływ polityki na rozwój korporacji międzynarodowych • przedstawia rozmieszczenie największych firm świata na podstawie mapy • podaje przykłady korporacji i ich kraje macierzyste • wymienia główne branże, w których działają największe korporacje międzynarodowe • omawia pozytywne i negatywne skutki gospodarczej działalności korporacji międzynarodowych • podaje przykłady wpływu korporacji na politykę • przedstawia skutki wpływu korporacji międzynarodowych na środowisko • ocenia wpływ korporacji na społeczeństwo • poddaje refleksji problem wpływu konsumpcjonizmu, pracoholizmu i presji gospodarczej związanej z maksymalizacją zysków na zdrowie i życie człowieka oraz jego więzi rodzinne 	XXIII.4 XXIII.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, <i>Maturalne karty pracy</i> • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • praca ze słownikiem geograficznym – korporacje międzynarodowe • dyskusja dydaktyczna – główne cele rozrastania się korporacji • praca z tekstem podręcznika – rozwój korporacji na przykładzie The Walt Disney Company • dyskusja dydaktyczna – wpływ polityki na rozwój korporacji międzynarodowych • analiza mapy tematycznej – rozmieszczenie największych firm świata • praca z tekstem podręcznika – przykłady korporacji i ich kraje macierzyste • praca z tekstem podręcznika – główne branże, w których działają największe korporacje międzynarodowe • poster – pozytywne i negatywne skutki gospodarczej działalności korporacji międzynarodowych • dyskusja dydaktyczna – przykłady wpływu korporacji na politykę • prezentacja – skutki wpływu korporacji międzynarodowych na środowisko • dyskusja dydaktyczna – wpływ korporacji na społeczeństwo, a także na zdrowie i życie człowieka oraz jego więzi rodzinne
43.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Problemy gospodarcze współczesnego świata</i> Test sprawdzający (Generator testów i sprawdzianów)				